

Statenbrief

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Evaluatie aanbesteding Regiotaxi Utrecht
Datum	18-11-2025
Documentnummer	USTP-919285410-25443
Van	Aria Noorlander
Telefoonnummer	+31640106382
E-mailadres	aria.noorlander@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	MOB
Team	PUM
Portefeuillehouder	Van Schie
Bijlagen	1. Evaluatie aanbesteding vervoersdiensten Regio Utrecht

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie / samenvatting:

In 2023 zijn 22 gemeenten en de provincie Utrecht (hierna: de provincie) een nieuw samenwerkingsverband aangegaan om gezamenlijk het Wet maatschappelijke ondersteuning (hierna: Wmo) vervoer en OV-vangnetvervoer te organiseren per 1 januari 2024. De hieruit volgende aanbesteding ging gepaard met veel vertraging en de start van de uitvoering van het vervoer verliep moeizaam. De provincie en gemeenten hebben daarom besloten de aanbesteding en de samenwerking die zij met elkaar zijn aangegaan te evalueren met als doel lessen te trekken voor toekomstige aanbestedingen en samenwerkingsverbanden, zowel op de korte als op de langere termijn.

Inleiding

In 2023 zijn 22 gemeenten en de provincie Utrecht een nieuw bestuurlijk samenwerkingsverband aangegaan om gezamenlijk het Wmo-vervoer en OV-vangnet vervoer (Regiotaxi Utrecht) te organiseren. Aanleiding van deze aanbesteding waren de aflopende contracten alsmede de overdracht van het beheer van het Wmo-vervoer van de provincie naar de gemeenten. De aanbesteding had als doel om de kwaliteit van het vervoer te verbeteren, minder kwetsbaar te zijn in de uitvoering en de kosten beter beheersbaar te maken.

Het aanbestedingsproces kende veel vertraging. Hierdoor moesten de contracten voor het Wmo-vervoer (inclusief OV-vangnet) en het leerlingenvervoer verlengd of overbrugd worden. De provincie heeft de contracten voor het Wmo-vervoer verlengd tot 1 september 2024. Voor het leerlingen- en jeugdhulpvervoer moesten gemeenten noodgedwongen een overbrugging afsluiten voor de periode van 1 augustus 2024 tot 1 januari 2025, vanwege aflopende contracten en het nog niet ingaan van de nieuwe contracten. In één regio lukte het niet om met bestaande of nieuwe vervoerders afspraken te maken, waardoor alternatieve oplossingen gezocht moesten worden. Dit had veel impact op betrokkenen. Om herhaling te voorkomen hebben gemeenten en provincie gezamenlijk besloten deze aanbesteding en samenwerking te evalueren met als doel lessen te trekken voor toekomstige (vergelijkbare) inkooptrajecten en grote bestuurlijke samenwerkingsverbanden. Wij willen u met deze brief informeren over de uitkomsten en aanbevelingen uit dit evaluatierapport en de opvolging hiervan.

Achtergrond rolverdeling

Gemeenten zijn sinds 2015 vanuit de Wmo verantwoordelijk voor het bieden van vervoersondersteuning aan mensen die zich niet zelfstandig kunnen verplaatsen. Dit omvat zowel individuele voorzieningen, zoals een rolstoel, als collectieve oplossingen, zoals Wmo-vervoer (regiotaxi) en het leerlingenvervoer. De uitvoering van het Wmo-vervoer en het OV-vangnetvervoer van 22 Utrechtse gemeenten en de provincie was tot 1 januari 2024 onder het beheer van de provincie. Per 1 januari 2024 liepen de contracten voor Regiotaxi Utrecht en Regiotaxi Eemland Heuvelrug af en zou de beheerderstaak van het Wmo-vervoer overgedragen worden aan de gemeenten.

De provincie heeft vanuit haar rol als decentrale OV-autoriteit de verantwoordelijkheid voor het organiseren, aansturen en financieren van stads- en streekvervoer. Sinds de start van regiotaxi vervult de regiotaxi ook een OV-functie: het OV-vangnet. Het OV-vangnet is een belangrijke component van ons OV-systeem, bedoeld om ontbrekende schakels in het OV-netwerk in te vullen en mobiliteitsarmoede tegen te gaan. Wij hebben daarom in het OV-netwerkperspectief aangegeven voorlopig aan te willen sluiten bij de aanbesteding van de regiotaxi voor het OV-vangnet.

Het evaluatierapport

De evaluatie is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau, Significant Public. De evaluatie richt zich op drie thema's:

- Het aanbestedingsproces (inrichting, gemaakte keuzes, ervaringen en lessen);
- De governance (organisatie en ervaring van samenwerking en besluitvorming tussen gemeenten en provincie);
- De problemen bij de start van het vervoer (oorzaken, vormgeving van de overbruggingsperiode, mogelijke alternatieven en aanbevelingen voor de toekomst).

Het onderzoeksbureau heeft - op basis van interviews en documentstudie - de volgende conclusies getrokken:

- De samenwerkingsovereenkomst was op sommige aspecten onvoldoende uitgewerkt waardoor verantwoordelijkheden niet duidelijk waren belegd;
- Inhoudelijke keuzes, over bijvoorbeeld het wel of niet combineren met leerlingenvervoer, werden vooruitgeschoven als gevolg van de keuze voor een licht samenwerkingsmodel;
- Er is vooraf niet afdoende in risicoscenario's voorzien en risico's waren onvoldoende uitgewerkt (zoals het uitvallen van de programmamanager);
- Sommige stakeholders voelden zich onvoldoende gehoord. Dit betrof hoofdzakelijk ouders en consulenten met betrekking tot het leerlingenvervoer en jeugdhulpvervoer, en het combineren hiervan met Wmo-vervoer in één aanbesteding;
- Door de ervaren tijdsdruk en de overtuiging dat contracten tijdig moesten worden afgerond, overheerste er een 'rijdende trein'-mentaliteit, waarbij juridische risico's en deadlines zwaarder wogen dan kwaliteit, kritische reflectie en alternatieve oplossingen.

Uit de evaluatie komt naar voren dat de schaal van de samenwerking (22 gemeenten en de provincie) het proces complexer maakte. Wij hadden bij de overdracht als doel dat er een zogenaamde "zachte landing" zou plaatsvinden. Ondanks dat wij geen trekkende rol hadden, heeft de provincie zich behulpzaam opgesteld en meer inzet gepleegd dan nodig.

Uitvoeren van de aanbevelingen

Het onderzoeksbureau heeft in de evaluatie de beweegredenen achter keuzes en (soms ongewenste) effecten inzichtelijk gemaakt en doet tevens aanbevelingen voor de toekomst. Het rapport geeft aan dat de destijds gekozen organisatiestructuur en het ontbreken van risicoanalyse de aansturing kwetsbaar maakten. Wij nemen, net als de andere colleges, de aanbevelingen met betrekking tot de organisatiestructuur en de risico analyse over. Het onderzoeksbureau is vanuit het samenwerkingsverband gevraagd mogelijke aanpassingen in de huidige governance en het toepassen van risicoanalyse uit te werken, opdat de provincie en gemeenten dit zo snel mogelijk kunnen toepassen in de huidige samenwerkingsstructuur.

Vervolgprocedure/ voortgang:

Het is voor het eerst in Nederland dat 22 gemeenten en de provincie voor doelgroepenvervoer en aanvullend OV een aanbesteding van dit formaat zijn aangegaan. We hebben gezamenlijk aanbesteed met als doel kwaliteitsverbetering, kostenbeheersing en minder kwetsbare uitvoering van het vervoer. De reikwijdte van deze evaluatie gaat tot en met de overbruggingsperiode. Het geeft niet aan of de gestelde doelen voor de gemeenten en de provincie binnen de huidige aanbestede vervoerscontracten behaald zijn of gaan worden.

De aanbevelingen vormen een belangrijke basis voor de strategische keuzes over het vervolg, na afloop van de huidige contractperiode in 2028, zoals verlengen of opnieuw aanbesteden en in welk verband.

Alle 22 gemeenteraden en Provinciale Staten worden gelijktijdig geïnformeerd, waarna een persbericht wordt uitgestuurd.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen